

POBLES I NACIONS EN ELS BALCANS (Segles XIX i XX).

Codi : 22221

Professor: Francesc Bonamusa

Programa :

- 1.-Els pobles: grecs, eslaus (serbis, croats, eslovens, etc.), valacs, albanesos, turcs, búlgars, armenis, ...
- 2.-L'Imperi Otomà i el domini dels Balcans. Les reformes de Selim III i de Mahmut II (1793-1839). El "Tanzimat-i hayrye". El moviment dels "Joves Turcs".
- 3.-Nacionalisme i independència dels grecs. Expansió comercial. Filohel·lenisme. Revolució i guerra d'independència (1821-1830).
- 4.- El nacionalisme eslau en la cruïlla dels Imperis Otomà i Habsburg. Els serbis i la frontera. Les lluites nacionals serbias (1804-1829). La configuració d'un Principat serbi. Montenegro: de la teocràcia a la modernització. Eslovens i croats. Paneslavisme i il·lirisme.
- 5.-Les lluites nacionals romaneses. La qüestió de Transilvània. Entre russos i turcs. Les revolucions de 1848. La unió dels Principats (1859/62).
- 6.-El moviment nacionalista búlgar. El moviment interbalcànic. Les lluites per una cultura i una església nacional. La insurrecció de 1876.
- 7.- Els Balcans sotmesos als enfrontaments russo-turcs. La guerra de Crimea (1853-56). El tractat de Sant Stefano, el

Congrés de Berlín (1878) i els litigis territorials.

8.- L'expansionisme austro-hongarès i rus. Ocupació i anexió de Bòsnia i Hercegovina. La independència búlgara i la configuració d'un estat búlgar. Nacionalisme i insurrecció a Macedònia (1891-1903).

9.- Les guerres balcàniques. La qüestió de Macedònia i la d'Albània.

10.- La Primera guerra mundial. Naixement de nous estats. La República turca. Serbis, croats, eslovens i la formació de Iugoslàvia. Romania i els hongaresos.

11.-Els règims autoritaris i militars en els Balcans i les diferències nacionals.

12.-La intervenció germànica. La Segona guerra mundial. Estats dependents i ocupats. La lluita partisana.

13.-L'establiment de règims comunistes i les seves característiques. La variant iugoslava.

14.- La guerra civil grega. La creació d'una falca atlantista en el sud-est europeu. Les dictadures militars grega i turca.

15.- Les particularitats dels règims comunistes. Diversitat nacional i autogestió a Iugoslàvia. La minoria hongaresa a Romania. Els turcs de Bulgària. L'isolament d'Albània.

16.- La caiguda de la monarquia grega i la lluita per la democràcia a Grècia i a Turquia.

17.- L'esfondrament del sistema comunista. Diferències i alternatives.

Bibliografia mínima :

- Arau, R.; Gil, J.; Viladrich, M; Vernet, J.: El Imperio turco. Cuadernos de "Historia 16", nº161, Madrid, 1985.
- Bañeres, J.: Bòsnia i Hercegovina. Barcelona, CIEMEN, 1985.
- Bonamusa, Francesc: La Europa del Danubio (II): 1849-1918. EUEDEMA, Madrid, 1993.
- Bonamusa, Francesc: La Europa del Danubio (I): 1815-1848. EUEDEMA, Madrid, 1993.
- Canapa, Marie-Paul: La Yugoslavia. PUF, Que sais-je, París, 1980.
- Castellan, Georges: Histoire des Balkans. Fayard, París, 1991.
- Castellan, G.; Todorov, N.: La Bulgarie. PUF, Que sais-je, París, 1976.
- Castellan, Georges: Histoire de la Roumanie. PUF, Que sais-je, París, 1984.
- Castellan, Georges: L'Albanie. PUF, Que sais-je, París, 1980.
- Clogg, Richard: A Short History of Modern Greece. Cambridge University Press, Cambridge, 1979.
- D a r b y , H . C . ; S e t o n - W a t s o n , R . W . ;
- Auty, P.; Laffan, R.G.D.; Clissold, S.: Breve historia de Yugoslavia. Espasa Calpe, Madrid, 1972.
- Fejtö, François: Historia de las democracias populares.

E.Martínez Roca, 2 vols., Barcelona, 1971.

Fejtő, François, amb la col.laboració d'Ewa Kulesza-Mietkowski: La fin des démocraties populaires. Les chemins du post-communisme. Seuil, París, 1992.

Gil Pecharromán, J.: Los Balcanes contemporáneos. Quaderns d'"Historia 16", nº 236 i 237. Madrid, 1990.

Jelavich, Barbara: History of the Balkans. 2 vols. Cambridge University Press, Cambridge, 1985.

Magris, Claudio: El Danubio. Anagrama, Barcelona, 1988.

Mantran, Robert (dir): Histoire de l'Empire ottoman. Fayard, París, 1989.

Renouvin, Pierre: Historia de las relaciones internacionales. Akal, Madrid, 1982.

Svorones, Nicolas: Histoire de la Grèce moderne. PUF, París, 1980.

Veiga, Francesc: Els Balcans. La desfeta d'un somni. Eumo Editorial, Vic, 1993.

Vos, M.de: Histoire de la Yougoslavie. PUF., París, 1965.

Woodhouse, C.M.; Heurtley, W.A.; Darby, H.C.; Crawley, C.W.: Breve historia de Grecia. Espasa Calpe, Madrid, 1971.

L'evaluació del curs es realitzarà a través d'un exàmen durant el mes de juny i, eventualment, es podria fer un altre exàmen a la meitat del curs.